

kategorijo **roman v slikah**. Med izbranimi knjigami je tudi Shaun Tanova *The Arrival*. Pri opredeljevanju in poimenovanju ilustriranih zgodb ima pomisleke, še posebej, ko gre za knjige, namenjene najmlajšim bralcem. Predlaga razmislek o tērminu 'graphic picture book'.

Colleen AF Venable, likovna urednica pri založbi First Second Books iz New Yorka, v prispevku *Robot Dreams and the language of sound effects* (Robotove sanje in zvočni efekti) opiše svojo izkušnjo pri pripravi knjige *Robot Dreams* za nemško in francosko izdajo. Čudovita zgodba o prijateljstvu med psom in robotom avtorice Sare Varon je sicer brez teksta, z besedami so napisani le zvočnimi efekti, ki so odzivi literarnih junakov na neko stanje. Izkazalo se je, da so zvoki za sicer isto stvar v različnih državah izraženi različno. Tako je na primer presenečenje zapisano z besedo »Gasp« (sopihanje) za angleško izdajo, z besedo »Schluck« (požirek) za nemško, in enostavni OOOH za francosko. To spoznanje se ji zdi izredno zanimivo in zabavno, zato navede kar precej tovrstnih primerov iz zgodb.

Christiane Raabe je za rubriko Books on Books pripravila ocene nekaterih strokovnih knjig, med njimi tudi priročnika za raziskovanje otroške in mladostniške literature *Handbook of research on children's and young adult literature* (New York (et al): Routledge, 2011).

Elizabeth Page objavlja v rubriki Focus IBBY govor Jutte Bauer ob prejetju Andersenove nagrade za ilustracijo 2010, vtise Wally De Donckerja iz svečane podelitve nagrade ALMA avtorju Shaun Tanu v Stockholmu in urugvajski projekt za promocijo branja med najmlajšimi bralci in njihovimi družinami.

Z objavo pesmi na zadnji strani *Imagination – An Infringement of Health and Safety Regulation (Domišljija – prestop zdravih in varnostnih pravil)* je tokrat počaščen Andrew Fusek Peters iz Velike Britanije.

**Tanja Pogačar**

## QUENTIN BLAKE\* IN VESELJE NAD ŽIVLJENJEM

(London, The Foundling Museum: 12. januar – 15. april 2012)

»Ne čakam na navdih. Nisem niti prepričan, da vem, kaj navdih sploh je, zagotovo pa vem, da bo, če se od nekom pojavi, moje začeto delo pogoj za njegov prihod,« je v enem od intervjujev dejal britanski ilustrator Quentin Blake. In Quentin Blake je slaven. Pravzaprav zelo slaven. O njem se govori kot o najboljši priljubljenem ilustratorju v Veliki

---

\* Quentin Blake se je rodil v Londonu leta 1932, v Cambridgu je študiral angleščino, na Chelsea Art School pa obiskoval tečaje risanja. Več kot dvajset let je poučeval na Royal College of Art, kjer je bil med leti 1978 in 1986 predstojnik oddelka za ilustracijo. Prve ilustracije je objavil v reviji *Punch*, ko je bil star 16 let, v svet knjižne ilustracije pa je stopil leta 1960 s knjigo Johna Yeomana *Požirek vode*. Kljub sodelovanju z mnogimi avtorji, kot so Russell Hoban, Joan Aiken, Michael Rosen, John Yeoman, je najbolj znan po ilustracijah knjig Roalda Dahla. Od 1990 dalje Blake sodeluje tudi kot kustos v Nacionalni galeriji in Britanski knjižnici v Londonu ter Musée du Petit Palais v Parizu. Za svoja dela je prejel številne nagrade, med njimi Whitbread Award, Kate Greenaway Medal in mednarodno nagrado Bologna Ragazzi Prize. Leta 2002 je za svoje ilustracije prejel prestižno nagrado Hansa Christiana Andersena, dve leti kasneje pa ga je francoska vlada nagradila z redom Chevalier des Arts et des Lettres. O njegovem delu in življenju si je več moč prebrati na povezavi <http://www.quentinblake.com/en/>.

Britaniji. Blake je sinonim za literarne like znamenitega Roalda Dahla (npr. Čarli iz tovarne čokolade, Matilda, Čudoviti lisjak in Gravža). Njegova zadnja dela pa se vrtijo okrog otrok in odraslih, ki se znajdejo v drugačnem okolju – v bolnišnici. Londonska razstava *Quentin Blake – As large as life* je z več kot 60 razstavljenimi deli predstavila Blakeov radostni pogled na trenutke, ko se svet zdi tuj planet.

Razstava je bila na ogled v spodnjih prostorih muzeja Foundling v centru Londona, v prijetni četrti Bloomsbury, kjer je leta 1739 Thomas Crone ustanovil čisto posebno bolnišnico. Crone je namreč ostro obsojal problematiko sirotišnic, ki pogosto niso imele dovolj prostora za vse otroke, ali pa so zaradi slabih razmer otroci iz njih pobegnili; zadrževali so se na ulicah in preživljali, kakor so vedeli in znali. Crone je ustanovil bolnico za najdenčke, kamor so matere brez posledic lahko pripeljale svoje otroke, za katere niso več zmogle skrbeti; ko pa so si uredile življenje, so se po otroke lahko vrnile. Ta njegova bolnišnica za najdenčke je s pomočjo podpornikov in daril zaživela 25. marca 1741. Med donatorji sta bila tudi slikarja William Hogarth in Georg Friederich Händel, njuna dela pa sestavljajo originalno zbirko umetniških del, ki so danes na ogled v The Foundling Museum. Muzej je zrasel v isti stavbi (po zaprtju najdišnice), danes pa redno gosti razstave in kulturne dogodke, povezane



s tematiko otrok in bolnišnic. Blakeova razstava ilustracij je predstavila njegova dela, ki jih je ustvaril za štiri bolnišnice v Angliji in Franciji.

Izbiri tovrstnega projekta Blake komentira: »Zdi se, da že sama prisotnost slik v bolnišnici zmanjša občutek tujega okolja. Trudil sem se vključiti precej detajlov, nekaj zanimivih aktivnosti, dramatične občutke v odnosih, tako da lahko gledalec – predvsem tisti, ki je ujet v čakalnici – začuti željo po raziskovanju in razmišljanju o zgodbah, ki se dogajajo pred njegovimi očmi.«

Na ogled so bile ilustracije iz štirih ciklov. *Naši prijatelji v cirkusu* (2009) je zabavna skupina ilustracij o starosti in težavah, ki jih liki starostnikov premagujejo s cirkuškimi točkami in aktivnostmi. Blake slika žonglerje, vrvohodce, požiralce ognja in klovne, ki slavijo življenje in življenjske izkušnje.

Cikel slik *Običajno življenje* (2010) je nastal za bolnišnico Vincent Square, kjer se zdravijo otroci in odrasli s prehranskimi motnjami, kot sta bulimija in anoreksija. Avtor s tiho poetičnostjo in veseljem do vsakdanjega življenja nariše običajne dnevne rutine, trenutke, ki se nam zdijo samoumevni, a nekaterim predstavljajo velik napor in ovire. Sprehajanje psa, piknik v parku, tek po dežju in ples z ljubo osebo – vsem je skupno to, da se dotikajo tudi prehrane in posredno vsakodnevnega boja tistih, ki trpijo zaradi prehranskih motenj. Preprostost slik in njihova humorna narava sta najbolj očarljivi lastnosti tega cikla.

*Planet Zog* (2007) je serija slik, ki so bile prav tako namenjene stenam javnih prostorov, in sicer v bolnišnici Alexandra Avenue Health and Social Care Centre. Slike so polne tujih, vesoljskih bitij, ki otrokom pomagajo v menjava vlog med zdravnikom in pacienti. Planet Zog je čudaško okolje, polno drobnih detajlov, ki včasih utrudijo oko, a tudi

učinkovito približajo občutke odtujenosti in zmedenosti otroka v bolniškem kompleksu.

Največji in morda najbolj poetičen pa je cikel del, namenjenih Centru Hospitalier Universitaire v Angersiju v Franciji. Blake je serijo ilustracij naslovil *Matere in dojenčki pod vodo* (2011), saj dela krajše celotni porodniški kompleks. 50 skic velikega formata je moč najti v babiški sobi, porodnih sobah, sobi za očete itd. Blake je, čeprav sam nima otrok, uspel ujeti magični trenutek rojstva, čustva in senzibilnost tega čisto posebnega trenutka.

Ko sem zapuščala Foundling Museum, sem se počutila veselo, kar me je

navdalo z začudenjem in nelagodjem. Razmišljala sem, zakaj so me slike, ki se dotikajo zdravstvenih težav otrok in njim tako neljubega bolniškega okolja, spravile v dobro voljo. Odgovor je seveda jasan: »kriv« je samo Quentin Blake oz. njegova umetnost, ta skupek kreativne energije in inovacije navdiha, ki s humorjem in toplino pripoveduje, kako lahko umetnost pomaga ljudem v stiski. Blake je v intervjujih sicer poudarjal, da z nobeno sliko ni želel biti terapevtski, ampak je želel samo prikazati ljudi, ki so se znašli v neprijetni situaciji in se z njo na svoj način spopadajo.

*Tanja Tolar*